

BIRŽŲ RAJONO SAVIVALDYBEI AKTUALIŲ STRATEGINIO PLANAVIMO DOKUMENTŲ ANALIZĖ

BIRŽAI, 2021

SANTRUMPOS

Baltoji knyga	Lietuvos regioninės politikos „Baltoji knyga“
BRS	Biržų rajono savivaldybė
BRSA	Biržų rajono savivaldybės administracija
BRSTBP	Biržų rajono savivaldybės teritorijos bendrasis planas
Biržų SPP 2021–2030	Biržų rajono savivaldybės strateginis plėtros planas 2021–2030 metams
d.	diena
DFP	Daugiametė finansinė programa
DTV	Darnaus vystymosi tikslai
EITP	Europos infrastruktūros tinklų priemonė
EK	Europos Komisija
ERPF	Europos regioninės plėtros fondas
ES	Europos Sąjunga
ESF+	Europos socialinis fondas+
EUR	eurai
EŽŪGF	Europos žemės ūkio garantijų fondas
EŽŪFKP	Europos žemės ūkio fondas kaimo plėtrai
GIS	Geografinės informacinės sistemos
JTO	Jungtinių tautų organizacija
LR RPĮ	Lietuvos Respublikos regioninės plėtros įstatymas
LR SVĮ	Lietuvos Respublikos strateginio valdymo įstatymas
KVTBP	Kaimynystės, vystymosi ir tarptautinio bendradarbiavimo priemonė
LIFE	Aplinkos ir klimato kaitos programa
LPS „Lietuva 2030“	Lietuvos pažangos strategija „Lietuva 2030“
LR	Lietuvos Respublika
LRBP	LR teritorijos bendrasis planas „Lietuva 2030“
m.	metai
mlrd.	milijardas
NGEU	ES ekonomikos gaivinimo priemonė „Next Generation EU“
NPP	2021–2030 metų nacionalinė pažangos planas
Nr.	numeris
SF	Sauglaudos fondas
SPP	Strateginis plėtros planas
TPF	Teisingos pertvarkos fondas
trln.	Trilijonas
VVG	Vietos veiklos grupė
žr.	žiūrėti

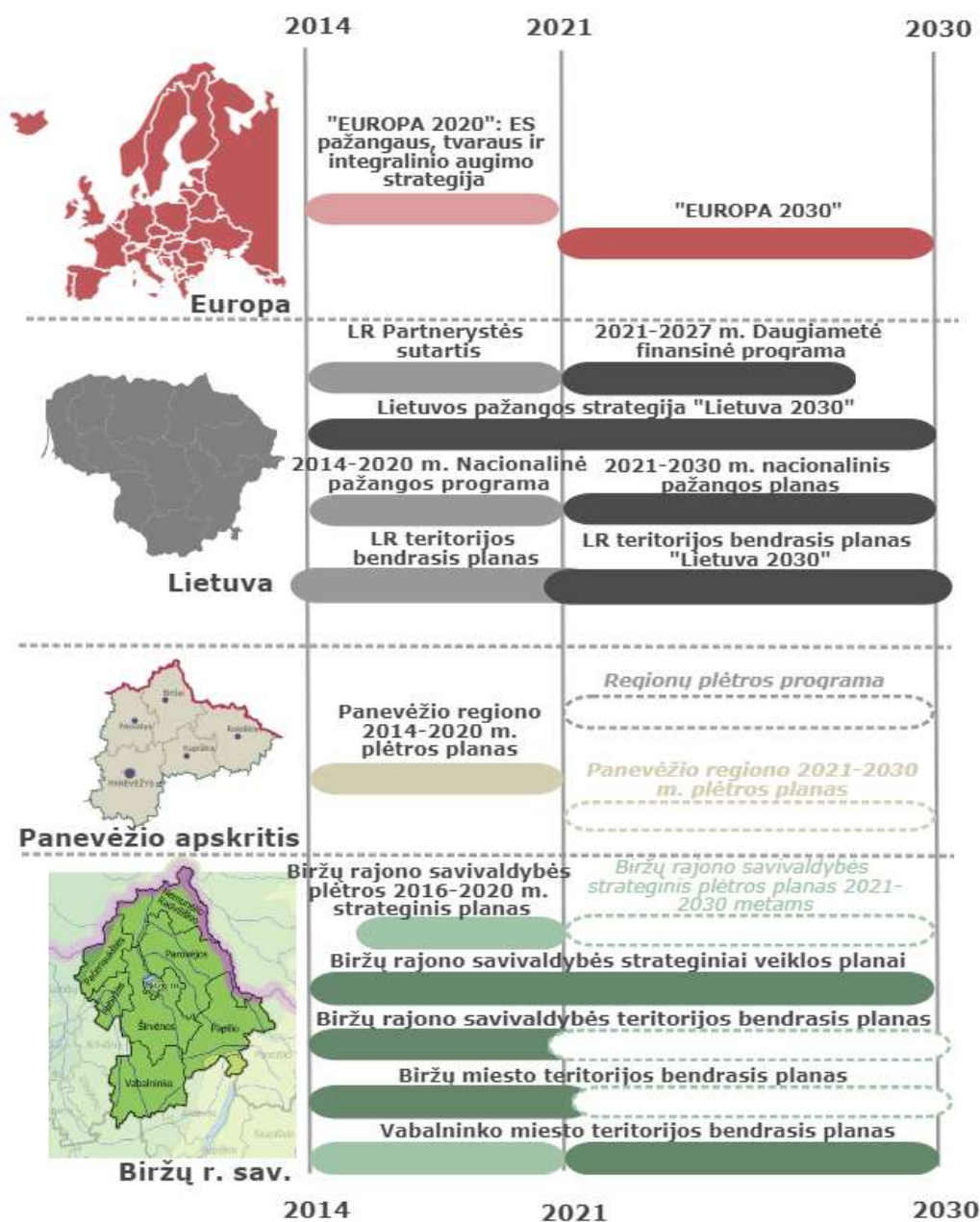

BIRŽŲ RAJONO SAVIVALDYBEI AKTUALIŲ STRATEGINIO PLANAVIMO DOKUMENTŲ ANALIZĖ

Analizės tikslas – apžvelgti savivaldybei aktualius strateginio planavimo dokumentus, jų prioritetus ir tikslus, kurių nuostatos turi atsispindėti rengiamame Biržų rajono savivaldybės strateginiame plėtros plane 2021–2030 metams (toliau – Biržų SPP 2021–2030).

Strateginio planavimo dokumentų sistema apima ilgalaikes Europos Sąjungos (toliau – ES) ir

Lietuvos Respublikos (toliau – LR) planavimo dokumentų nuostatas, kurios perkeliama į trumpesnės trukmės planavimo dokumentus, savivaldybių strateginio planavimo dokumentus. Vienų planavimo dokumentų nuostatos turi atsispindėti kituose susijusiuose dokumentuose ir vieni kitiems neprieštarauti.

1.1. pav. Pagrindiniai planavimo dokumentai, aktualūs Biržų rajono savivaldybės strateginiam planavimui

Šaltinis: sudaryta autorių

Pagrindiniai ES ir LR planavimo dokumentai, aktualūs laikotarpiui iki 2030 m. yra šie: „Europa 2030“, LR teritorijos bendrasis planas „Lietuva 2030“, 2021–2027 metų daugiametė finansinė programa, Valstybės pažangos strategija „Lietuva 2030“, 2021–2030 m. nacionalinis pažangos planas (žr. 1.1. paveikslą). Šiame paveiksle nurodyti ir ankstesnio laikotarpio (2014–2020 m.) ES, nacionaliniai, regioniniai ir savivaldybės planavimo dokumentai, nes kai kurie iš jų yra vis dar aktualūs.

Darnaus ES vystymosi siekiama prisidedant prie projekto „Europa 2030“. Dokumente suformuoti šeši tikslai:

1.2. pav. „Europa 2030“ tikslai

Šaltinis: sudaryta autorių pagal <https://www.consilium.europa.eu/lt>

Minėtiems tikslams pasiekti valstybės narės, taip pat ir Lietuva, negali susitelkti vien į savo nacionalinius interesus. Todėl vykdant nacionalinę politiką itin svarbu atsižvelgti į platesnius, europinius užmojus ir kartu su visa Europa vadovautis bendrai išsikeltais tikslais.

2020 m. gruodžio 16 d. ES Taryba, gavusi Europos Parlamento pritarimą, priėmė reglamentą, kuriuo nustatomas ES 2021–2027 metų ES biudžetas, vadinamas **2021–2027 metų daugiametė finansinė programa** (toliau – DFP). DFP numatytas 1 074,3 mlrd. EUR apimties biudžetas 27 ES valstybėms narėms 2018 m. kainomis, įskaitant Europos plėtros fondo integravimą. Papildomai suformuota nauja ES ekonomikos gaivinimo priemonė „Next Generation EU“ (toliau – NGEU), kurios pagrindu bus skiriama dar 750 mlrd. EUR valstybių narių ekonomikų atsigavimui dėl 2020 m. prasidėjusios COVID-19 pandemijos pasekmių. Didžioji šio finansavimo dalis bus skiriama (672,5 mlrd. EUR arba beveik 90 proc.) pagal Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonę. Šios priemonės pagrindu viešosios investicijos ir reformos valstybėse narėse bus remiamos teikiant paskolas ir dotacijas. Tokiu būdu valstybėms narėms bus padedama sušvelninti COVID-19 pandemijos ekonominį ir socialinį poveikį, taip pat įveikti žaliosios ir skaitmeninės pertvarkų keliamus iššūkius. Taigi, ES ateinančiu periodu valstybių narių atsigavimui po COVID-19 pandemijos ir ES ilgalaikiams prioritetams įvairiose politikos srityse finansuoti skirs 1,8 trln. EUR sumą. Tai bus beveik 40-ties ES išlaidų programų finansavimo pagrindas ateinančiam septynerių metų laikotarpiui.

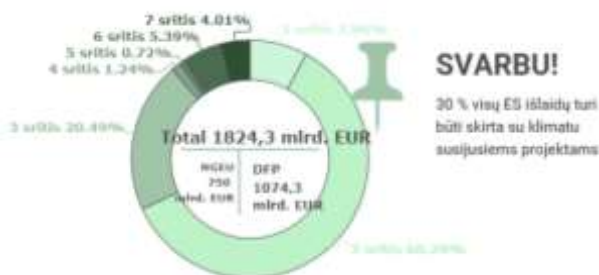
Siekiant skaidrumo ir racionalumo, būsimas ilgalaikis ES biudžetas apima 7 išlaidų sritis (žr. 1.3. paveikslą).

1.3. pav. 2021–2027 metų DFP išlaidų kategorijos

Šaltinis: sudaryta autorių pagal <https://www.consilium.europa.eu/lt>

Kiekvienai iš šių sričių yra skirtas tam tikras finansavimas naujiems ir sustiprintiems prioritetams visose ES politikos srityse, įskaitant žaliąją ir skaitmeninę pertvarkas (žr. 1.4. paveikslą). Iš NGEU priemonės bus finansuojamos 1, 2 ir 3 srityse, iš DFP – visose srityse. Svarbu, kad 30 proc. visų ES išlaidų turės būti skirta su klimatu susijusiems projektams.

1.4. pav. ES biudžetas (DFP ir NGEU) pagal išskiriamas sritis

Šaltinis: sudaryta autorių pagal <https://www.consilium.europa.eu/lt>

Sanglaudos politikai pagal DFP 2021–2027 metais bus skiriama apie 330 mlrd. EUR (finansavimas skiriamas iš Sanglaudos fondo (SF), Europos regioninės plėtros fondo (ERPF), Europos socialinio fondo+ (ESF+)). Bendrajai žemės ūkio politikai bus skiriama apie 336 mlrd. EUR (finansavimas skiriamas iš Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai (EŽŪFKP) ir Europos žemės ūkio garantijų fondo (EŽŪGF)). Šios programos bus modernizuojamos, siekiant užtikrinti, kad kuo geriau prisidėtų prie ES valstybių narių ekonomikų atsigavimo bei ES žaliųjų ir skaitmeninių tikslų.

Naujoms bei sustipintoms politikos sritims bus skiriama apie 335 mlrd. EUR 2021–2027 m. DFP biudžeto. Šiose srityse veiks daug įvairių programų ir fondų (žr. 1.5. paveikslą, kuriame programos išskirtos pagal numatomas išlaidų sritis, vertinant DFP biudžetą).

Taip pat iš DFP biudžeto 2021–2027 metais apie 73 mlrd. EUR bus skiriama Europos viešojo administravimo sričiai.

Finansavimas pagal naująją ES ekonomikos gaivinimo priemonę NGEU padės ES valstybėms narėms sušvelninti COVID-19 krizės padarinius (kaip jau minėta, bus skiriama 750 mlrd. EUR). Šiose srityse veiks daug įvairių programų ir fondų (žr. 1.6.

paveikslą, kuriame programos išskirtos pagal numatomas išlaidų sritis, vertinant NGEU biudžetą).

1	SRITIS	- "Europos horizontas" - Europos infrastruktūros tinklų priemonė (EITP) - programa "InvestEU" - ES kosmoso programa - Skaitmeninės Europos programa - Bendrosios rinkos programa, kt.
2	SRITIS	- Erasmus+ - programa "Europos solidarumo korpusas" - programa "Kūrybiška Europa" - ES civilinės saugos mechanizmo rezervas "RescEU" - programa "ES - sveikatos laibai", kt.
3	SRITIS	- Aplinkos ir klimato kaitos programa (LIFE) - Tėsingus pertvarkos fondas (YPP) - kt.
6	SRITIS	- Kaimynystės, vystymosi ir tarptautinio bendradarbiavimo priemonė (KVTP) - Humanitarinė parama - kt.

1.5. pav. Finansavimo programų pasiskirstymas pagal išlaidų sritis (DFP biudžetas)

Šaltinis: sudaryta autorių pagal <https://www.consilium.europa.eu/lt>

1	SRITIS	- "Europos horizontas" - programa "InvestEU"
2	SRITIS	- Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonė (paskolos ir dotacijos) - REACT-EU - ES civilinės saugos mechanizmo rezervas "RescEU"
3	SRITIS	- EŽŪFKP - YPP

1.6. pav. Finansavimo programų pasiskirstymas pagal išlaidų sritis (NGEU biudžetas)

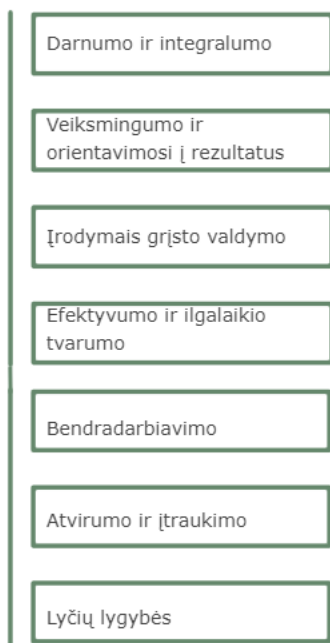
Šaltinis: sudaryta autorių pagal <https://www.consilium.europa.eu/lt>

Lietuvoje 2020 m. birželio 25 d. buvo priimtas naujas LR Strateginio valdymo įstatymas (toliau – LR SVĮ)¹, kurio tikslas – sukurti ir plėtoti j rezultatus orientuotą strateginio valdymo sistemą, integruojant strateginio planavimo, regionų plėtros ir teritorijų planavimo procesus, siekiant užtikrinti ilgalaikę ir darnią valstybės pažangą ir veiksmingą valdžios sektoriaus finansų planavimą bei integravimą. Šiuo įstatymu yra numatyti strateginio valdymo sistemos principai (žr. 1.7. paveikslą), apibrėžiami planavimo dokumentų lygmenys, tipai, jų tarpusavio sąsajos ir įtaka pažangos lėšų ir tęstinės veiklos lėšų planavimui, nustatyti strateginio valdymo sistemos dalyviai, jų teisės ir

¹ Priimtas LR Seimo 2020 m. birželio 25 d. NR. XIII-3096

pareigos, įtvirtintos strateginio valdymo sistemos valdysenos nuostatos.

1.7. pav. Strateginio valdymo sistemos principai

Šaltinis: sudaryta autorių pagal LR SVĮ

Pagal LR SVĮ visi šalyje rengiami strateginio planavimo dokumentai skirstomi į 3 lygmenis:

- ✓ *strateginio lygmens* – 10 metų ir ilgesnės trukmės planavimo dokumentai, kuriuose suplanuojamos ilgalaikiai ir darniai valstybės pažangai užtikrinti reikalingos prielaidos;
- ✓ *programavimo lygmens* – 4–10 metų trukmės planavimo dokumentai, kuriuose nustatomi strateginio lygmens planavimo dokumentų įgyvendinimo būdai ir sąlygos;
- ✓ *veiklos lygmens* – planavimo dokumentai, kuriuose detalizuojamas programavimo lygmens planavimo dokumentuose nustatytų pažangos priemonių ir (arba) projektų įgyvendinimas, nurodomos tęstinės veiklos priemonės ir tam reikalingos lėšos.

Vadovaujantis LR SVĮ, savivaldybės strateginis plėtros planas yra 4–10 metų trukmės programinio lygmens planavimo dokumentas, skirtas aplinkos, socialinei ir ekonominei raidai savivaldybės teritorijoje planuoti ir rengiamas atsižvelgiant į kitus strateginio ir programavimo lygmens

planavimo dokumentus. Savivaldybės SPP turi derėti su savivaldybės lygmens teritorijų planavimo dokumentais ir regionų plėtros planais. Savivaldybės SPP vieta strateginio planavimo dokumentų sistemoje nurodyta 1 priede.

Pagal LR SVĮ 25 str. 3 p. LR Vyriausybė rengia **Strateginio valdymo metodiką**, kuri detalizuos strateginio valdymo principų įgyvendinimą, LR SVĮ nustatytą tvarką dėl planavimo dokumentų rengimo, tvirtinimo, įgyvendinimo, stebėsenos, vertinimo ir atsiskaitymo už pasiektus rezultatus procesų organizavimo, nustatys reikalavimus planavimo dokumentų struktūrai ir turiniui, reglamentuos institucijų, dalyvaujančių planavimo dokumentų rengimo, įgyvendinimo ir atsiskaitomybės procesų valdyme, atsakomybes ir funkcijas. Vadovaujantis šia metodika, bus rengiami ir savivaldybių SPP.

Lietuvos pažangos strategija „Lietuva 2030“ (toliau – LPS „Lietuva 2030“)² yra ilgesnės nei 20 metų trukmės strateginio lygmens planavimo dokumentas, kuriame nurodoma valstybės pažangos vizija, jai įgyvendinti skirtos valstybės vystymosi kryptys ir poveikio rodikliai, atspindintys siekiamus socialinės, ekonominės ir aplinkos būklės pokyčius šalies mastu. LPS „Lietuva 2030“ valstybės vizija bei jos įgyvendinimo kryptys nurodytos iki 2030 metų.

Dokumente suformuota valstybės vizija yra „Lietuva – sumani šalis, kurioje gera gyventi ir dirbti“, nustatomos ilgalaikės valstybės raidos kryptys. Strategijoje nurodoma, kad visos valstybės valdymo institucijos, nepaisant jų valdymo lygmens, prisidės prie LPS „Lietuva 2030“ įgyvendinimo – dinamiško ir visaapimančio proceso, skatinančio nuolat generuoti idėjas ir atlikti konkrečius darbus. Dokumente dėmesys skiriamas bendrai visai valstybei, neišskiriant atskirų miestų bei jų problemų.

Strategijoje išskiriamos pažangai svarbios vertybės – atvirumas, kūrybingumas ir atsakomybė bei 3 pažangos sritys: visuomenė, ekonomika ir valdymas. Siekiami įgyvendinti pokyčiai šiose srityse įtvirtins pažangos vertybes ir remsis darnaus vystymosi principais. Pokyčių tikimasi šiose srityse:

² Patvirtinta 2012 m. gegužės 15 d. LR Seimo nutarimu Nr. XI-2015

1.8. pav. LPS „Lietuva 2030“ kryptys

Šaltinis: sudaryta autorių pagal LPS „Lietuva 2030“

LPS „Lietuva 2030“ prioritetai yra detalizuojami rengiant vidutinio laikotarpio strateginius dokumentus, programas, planus.

Vienas svarbiausių šalies dokumentų formuojant regioninę politiką – LR teritorijos bendrasis planas. Tai yra pagrindinis planavimo dokumentas, reglamentuojantis šalies teritorijos naudojimo ir tvarkymo ilgalaikę strategiją.

Esamas LR teritorijos bendrasis planas galiojo iki 2020 m., todėl, vadovaujantis LR Vyriausybės 2017 m. gegužės 31 d. nutarimu Nr. 389 „Dėl Lietuvos Respublikos teritorijos bendrojo plano rengimo“, rengiamas naujas **LR teritorijos bendrasis planas „Lietuva 2030“ (toliau – LRBP)**. Juo siekiama sukurti gyvą, veiksmingą teritorijų planavimo dokumentą, kuriuo bus vadovujamasi priimant kitus – valstybės ir žemesnio teritorijų planavimo lygmens, sektorinius sprendimus. Tai bus pamatinis erdvinio Lietuvos teritorijos planavimo dokumentas, integruojantis šalies sektorių strategijų, programų ir planų nuostatas. LRBP vizija galios iki 2050 m., sprendiniai – iki 2030 m.

2019 m. pradžioje buvo įgyvendintas pirmas LRBP rengimo etapas, kurio metu atlikta esamos būklės analizė, įvertinanti daugybę sričių: gamtinius išteklius, urbanizaciją ir susisiekimo sistemas, inžinerinę infrastruktūrą, socialinių bei ekonominių struktūrų raidą bei būklę, kt. Atliktos analizės rezultatai atsispindi GIS pagrindu sukurto savivaldybių žemėlapių sluoksniuose, kuriuos

galima lyginti ir derinti. Savivaldybių žemėlapis pasiekiamas interneto naršyklėse kompiuteryje ar telefone adresu

www.bendrasisplanas.lt/interaktyvus-duomenys.

2019 m. pabaigoje buvo suformuota LRBP koncepcija bei dvi alternatyvos. Po to buvo patvirtintas LR Vyriausybės nutarimas, kuriuo Seimo patvirtinimui teikiami LRBP koncepcijos projektai (I ir II koncepcijos alternatyvos). LR Vyriausybė pritarė vienai iš koncepcijos alternatyvų – LRBP koncepcijai su II alternatyva³.

Pagal šią alternatyvą siūlomi partnerystės principai, kurie veikia susiklosčiusioje šalies struktūroje, sudaro sąlygas jai lanksčiau prisitaikyti pagal besikeičiančią demografinę situaciją, optimizuoti išteklius ir finansines lėšas jai išlaikyti, aukštai gyvenimo kokybei visoje šalies teritorijoje pasiekti. Sudarant bendradarbiavimo sąlygas, sustiprinami ne tik urbanistiniai centrai, bet ir regionai. Pagal šios alternatyvos principus turėtų būti skiriamas tikslinis sisteminis šalies investicijų koncentravimas partnerystę plėtojantiems subjektams į sritis ir teritorijas, kurios, įvertinant jų pranašumus ir specifiką, gali duoti didžiausią naudą ir grąžą ne tik konkrečiai vietai, bet ir regionui, valstybei.

Įvertinus esamą erdvinę struktūrą ir joje veikiančias sistemas, modeliuojamos teritorinį pagrindą turinčios, naujas sinergijas kuriančios, šalies stabilumą užtikrinančios 5 nacionaliniu lygmeniu veikiančios partnerystės grupės (nacionalinio lygmens urbanistiniai centrai), kuriose veikia 14 savivaldybių. Nacionalinio lygmens urbanistinių centrų partnerystės sudaro prielaidas, pasinaudojant turimais ištekliais, turima/ kuriama infrastruktūra (nuo socialinės iki inžinerinės), formuoti aukštesnę vertę ir gyvenimo kokybę mažesniais ištekliais. Šios penkios partnerystės grupės ilgainiui gali tapti regionų formavimo ir bendrų veiklų kūrimo pagrindu.

Vienas iš nacionalinio lygmens urbanistinių centrų bus *Panevėžio–Biržų–Rokiškio* partnerystės grupė, kur traukos centras – Panevėžys. Panevėžio–Biržų–Rokiškio partnerystės grupėje prioritetą teikiamas mobilumo, paslaugų teikimo, pramonės ir logistikos vystymo partnerystėms. Pasitelkiant partnerystę plėtojančių miestų susisiekimo ir kitų

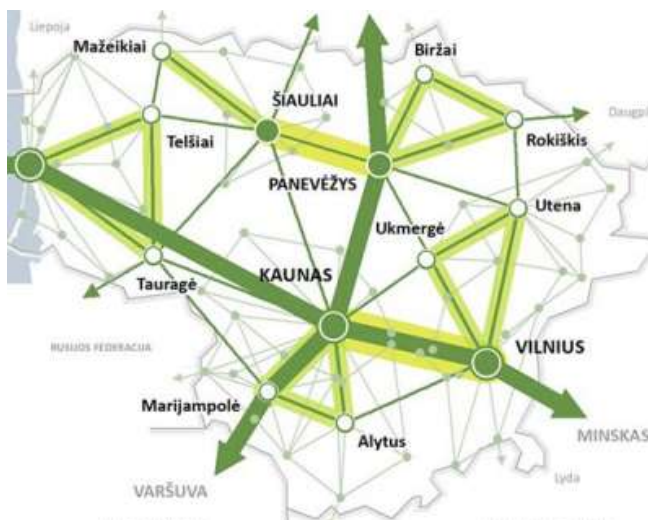
³ Patvirtinta 2020 m. birželio 4 d. LR Seimo nutarimu Nr. XIII-3021 „Dėl Lietuvos Respublikos teritorijos bendrojo plano valstybės teritorijos

erdvinio vystymo krypčių ir teritorijos naudojimo funkcinių prioritetų patvirtinimo“

ištekių potencialą, įmanoma organizuoti aukšto efektyvumo mobilumo paslaugas, kurios apimtų:

- ✓ paslaugų daugiarūšiškumą (multimodalumą), kai užtikrinamas tarptautinių susisiekimo objektų junglumas tarpusavyje ir su vietinio susisiekimo sistemomis, aukštos kokybės viešojo transporto tinklas su privežamuoju transportu, bevariklio transporto jungtys, dalijimosi priemonių tinklų geografija, organizacinės/ vadybinės priemonės ir kainodara, garantuojančios kelevių logistikos sistemos sudedamųjų dalių junglumą;
- ✓ paslaugų įvairiaūšiškumą (intermodalumą), kai užtikrinamas krovinių konsolidavimas ir paskirstymas, infrastruktūros ir organizacinės priemonės, garantuojančios krovinių logistikos sistemos sudedamųjų dalių junglumą.

Panevėžio–Biržų–Rokiškio kartu su Šiaulių–Mažeikių bei Šiaulių–Panevėžio partnerystių grupėmis tarptautiniame kontekste mažintų didėjančią atskirtį šalies šiaurinėje, šiaurės rytų dalyse ir sudarytų teritoriniu aspektu atsvarą, lygiagrečią su ašimi, kurioje dominuoja Klaipėda, Kaunas ir Vilnius.

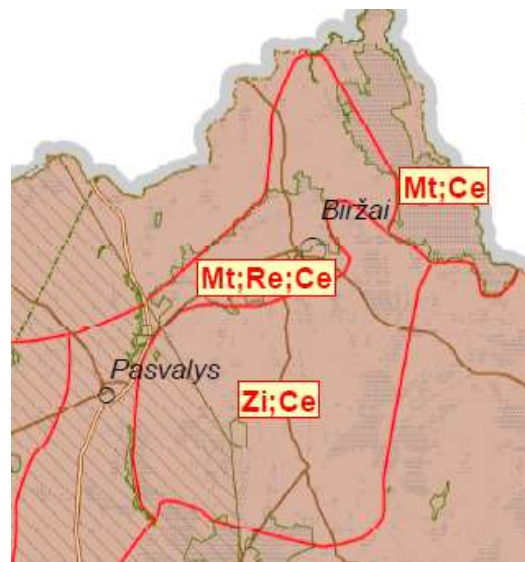

1.9. pav. Ištrauka iš LRBP koncepcijos (nacionalinio lygmens urbanistinė struktūra)

Šaltinis: sudaryta autorių pagal LRBP koncepciją

LRBP koncepcijoje Biržų r. sav. priklauso Šiaurės ir Vidurio Lietuvos funkcinų prioritetų sričiai,

kurioje plėtojami tausojantis miškų ūkis, pritaikomoji (įstatymiškai organizuota) koordinacija, ekstensyvi rekreacija, intensyvus žemės ūkis (skirtingose rajono dalyse).

1.10. pav. Ištrauka iš LRBP koncepcijos (funkcinių prioritetų brėžinys)

Šaltinis: sudaryta autorių pagal LRBP koncepciją, kur *Mt* – tausojantis miškų ūkis, *Ce* – pritaikomoji koordinacija, *Re* – ekstensyvi rekreacija, *Zi* – intensyvus žemės ūkis

LRBP koncepcijoje Biržų r. sav. priskiriama karstiniam regionui, kuris išsiskiria ypatingu jautrumu žmogaus ūkinės veiklos poveikiui, todėl jame numatomos specifinės tvaraus ūkininkavimo iniciatyvas skatinančios priemonės.

LRBP koncepcijoje Biržų miestas priskirtas papildomojo tipo regioniniams centrams, kurie atlieka svarbų vaidmenį regionų arealuose, telkia dalį santykinai vidutinio poreikio paslaugų, atitinkamo lygmens aptarnavimo galimybes, darbo vietas.

LRBP koncepcijoje Biržų miestas priskiriamas didelį rekreacinį potencialą turintiems pasienio regiono centrams (jų iš viso Lietuvoje yra 5), kuriuose svarbu stiprinti bendradarbiavimą, siekiant plėtoti konkurencingą rekreacijos ir turizmo sektorių šalyje.

2021–2030 metų nacionalinis pažangos planas (toliau – NPP)⁴ – 10 metų trukmės skėtinis strateginio lygmens planavimo dokumentas, vienijantis valstybėje planuojamus pokyčius,

⁴ Patvirtintas 2020 m. birželio 25 d. LR Vyriausybės nutarimu Nr. XIII-3096

užtikrinančius valstybės pažangą socialinėje, ekonominėje, aplinkos bei saugumo srityse, ir spręstinas problemas, kurio įgyvendinimui sutelkiami visi įmanomi finansavimo šaltiniai.

2014–2020 m. periodu šalyje galiojo 2014–2020 m. Nacionalinė pažangos programa, kurios galiojimo laikas pasibaigė 2020 m. pabaigoje.

NPP parengtas atsižvelgiant į LR teritorijos bendrojo plano valstybės teritorijos erdvinio vystymo kryptis ir teritorijos naudojimo funkcinius prioritetus, LPS „Lietuva 2030“ numatytą valstybės pažangos viziją ir raidos kryptis, Nacionalinę saugumo strategiją, Jungtinių Tautų Darnaus vystymo darbotvarkę 2030 ir kitus tarptautinius susitarimus, įsipareigojimus bei ES teisės aktus, taip pat vertinant esamą situaciją, tarptautinių organizacijų teikiamas rekomendacijas, kylančius naujus iššūkius ir valstybės pažangos galimybes. NPP 2020 m. pradžioje buvo koreguojamas, įtraukiant priemones, mažinančias COVID-19 pandemijos sukeltas pasekmes.

Siekiant užtikrinti darnų pasaulio valstybių vystymąsi, 2015 metais Jungtinių tautų organizacija (toliau – JTO) patvirtinto 17 *darnaus vystymosi tikslų* (toliau – DTV), apimančių socialinės aplinkos gerinimo, ekonominio vystymosi, aplinkosaugos bei bendradarbiavimo sritis. Tikslai išdėstyti Jungtinių Tautų Darnaus vystymo darbotvarkėje 2030. Šiuos tikslus konkretizuoja 169 uždaviniai ir pažangai matuoti skirti 232 rodikliai. Darnus vystymasis remiasi trimis pamatiniais matmenimis – ekonomikos augimu, visuomenės gerove ir aplinkos kokybe, užtikrinant darnų visų trijų vystymą, neteikiant nei vienam pirmenybės prieš kitus du. NPP yra išnagrinėta DTV tikslų įgyvendinimo pažanga Lietuvoje 2020 m. (žr. 1.11. paveikslą).

Pažymėtina, kad 2020 m. pagal bendrinį visų darnaus vystymosi tikslų įgyvendinimo indeksą Lietuva užima 36 vietą (iš 193 JTO priklausančių narių). Lietuva pilnai yra pasiekusi tik 15-am tikslui – Gyvybė žemėje (saugoti, atkurti, skatinti darnų žemės ekosistemų naudojimą, darniai valdyti miškus, kovoti su dykumėjimu, sustabdyti žemės degradaciją, stabdyti bioįvairovės praradimą) – keliamus rodiklius. Didžiausi iššūkiai Lietuvai kyla 10 tikslo (Sumažinti nelygybę) ir 13 tikslo (Sušvelninti klimato kaitos poveikį) rodiklių pasiekimui.

- ↑ *tikslas įgyvendinamas pagal planą, didelė tikimybė pasiekti 2030 m.*
- ↗ *nedidelis gerėjimas, nepakankamas siekiant įgyvendinti tikslą 2030 m.*
- *nėra pažangos įgyvendinant tikslą 2030 m.*
- ↓ *blogėjanti tendencija*
- ... *nėra duomenų*

1	Panaikinti visų formų skurdą
2	Panaikinti badą, užtikrinti apsirūpinimą maistu ir geresne mityba, skatinti darnų žemės ūkį
3	Užtikrinti sveiką gyvenimą ir skatinti visų amžiaus grupių gerovę
4	Užtikrinti visaapimančią ir lygiavertę kokybišką švietimą ir skatinti visą gyvenimą trunkantį mokymąsi
5	Pasiekti lyčių lygybę ir įgalinti moteris ir mergaites
6	Užtikrinti visiems vandens prieinamumą, darnų valdymą ir sanitariją
7	Užtikrinti visiems prieigą prie prieinamos, patikimos, darnios ir modernios energijos
8	Skatinti tvarų, visaapimančią ir darnų ekonominį augimą, produktyvų įdarbinimą ir tinkamą darbą
9	Plėtoti atsparią infrastruktūrą, skatinti visa apimančią ir darnią industrializaciją ir skatinti inovacijas
10	Sumažinti nelygybę valstybėse ir tarp valstybių
11	Padaryti miestus ir žmonių apgyvendintas vietas saugias, atsparias ir darnias
12	Užtikrinti darnaus vartojimo ir gamybos modelius
13	Imtis skubių kovos su klimato kaita ir jos padariniais veiksmų
14	Išsaugoti ir darniam vystymui naudoti vandenynų ir jūrų išteklius
15	Saugoti, atkurti, skatinti darnų žemės ekosistemų naudojimą, darniai valdyti miškus, kovoti su dykumėjimu, sustabdyti žemės degradaciją, sustabdyti bioįvairovės praradimą
16	Skatinti taikias visuomenės darniam vystymuisi, užtikrinti prieigą prie teisingumo visiems ir sukurti efektyvias, atskaitingas visų lygių institucijas
17	Stiprinti vystymosi darbotvarkės įgyvendinimo priemones ir pagyvinti globalią partnerystę darniam vystymuisi

1.11. pav. Darnaus vystymosi tikslai ir jų įgyvendinimo pažanga Lietuvoje 2020 m.

Šaltinis: sudaryta autorių pagal Jungtinių Tautų Darnaus vystymosi darbotvarkę 2030

Rengiant Biržų SPP 2021 – 2030, bus atsižvelgta į šiuos DTV.

NPP yra įtvirtinami 3 horizontalieji principai (žr. 1.12. paveikslą), kurių įgyvendinimo pažangai per 10 metų nustatyti agreguoti indeksai/ rodikliai, ir kuriems įvardijamos jų įgyvendinimą sustiprinančios priemonės.

1.12. pav. Horizontalieji nacionalinės pažangos principai

Šaltinis: sudaryta autorių pagal NPP

NPP formuluojami 10 strateginių (teminių) tikslų, kurie tarpusavyje yra susiję:

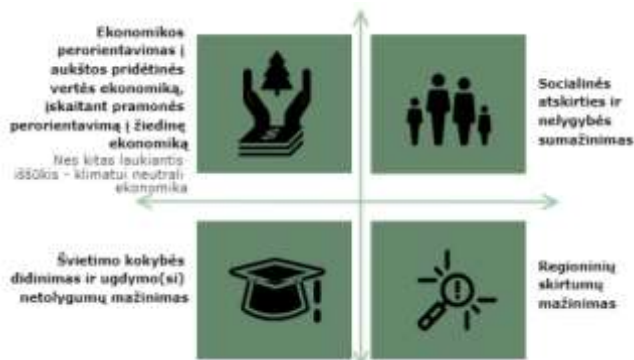
- 1 Pareiti prie mokslo žiniomis, pažangiosiomis technologijomis, inovacijomis grįsto darnaus ekonomikos augimo ir didinti šalies tarptautinį konkurencingumą
- 2 Didinti gyventojų socialinę gerovę ir (traukti, stiprinti sveikatą ir gerinti Lietuvos demografinę padėtį)
- 3 Didinti švietimo sistemos veiksmingumą, siekiant atitikties asmens ir visuomenės poreikiams
- 4 Didinti teisės sistemos ir viešojo valdymo veiksmingumą
- 5 Stiprinti nacionalinį saugumą
- 6 Gerinti transporto, energetinį ir skaitmeninį vidinį ir išorinį junglumą
- 7 Užtikrinti gerą aplinkos kokybę ir gamtos išteklių naudojimo darną, švelninti Lietuvos poveikį klimato kaitai ir didinti atsparumą jos poveikiui
- 8 Stiprinti tautinį ir pilietinį tapatumą, didinti kultūros skvarbą ir visuomenės kūrybingumą
- 9 Tvariai ir subalansuotai vystyti Lietuvos teritoriją ir mažinti regioninę atskirtį
- 10 Stiprinti Lietuvos (taką) pasaulyje ir ryšius su diaspora

1.13. pav. 2021–2030 metų nacionalinės pažangos strategijos tikslai

Šaltinis: sudaryta autorių pagal NPP

Tikslai neprioretizuojami, nes visi yra vienodai svarbūs. Tikslams įgyvendinti bus būtinas daugelio institucijų susitelkimas. Tikslams pasiekti nustatomi pažangos uždaviniai, kurie turi platesnę horizontaliąją dimensiją. Tikslams ir uždaviniams numatomi pamatuojami poveikio rodikliai.

NPP yra išskiriami 4 sisteminiai iššūkiai, kuriuos numatoma spręsti per ateinantį dešimtmetį:

1.14. pav. Keturi sisteminiai iššūkiai, kuriuos numatoma spręsti NPP

Šaltinis: sudaryta autorių pagal NPP

Regioniniu lygmeniu reikšmingas Lietuvos Respublikos regioninės plėtros įstatymas (toliau – LR RPJ)⁵, kuris nurodo nacionalinės regioninės politikos tikslą, jo įgyvendinimo uždavinius, regioninės plėtros skatinimo priemones, teritorijas, kuriose įgyvendinama nacionalinė regioninė politika, nacionalinę regioninę politiką formuojančius ir įgyvendinančius subjektus ir jų įgaliojimus, regionų plėtros tarybų statusą, steigimą, valdymą, veiklą, finansavimą ir pabaigą.

LR RPJ nurodomas Nacionalinės regioninės politikos tikslas – skatinti tolygią ir tvarią plėtrą visoje valstybės teritorijoje. Nacionalinės regioninės politikos įgyvendinimas planuojamas šiuose planavimo dokumentuose: 1) Regionų plėtros programoje; 2) kitose LR Vyriausybės tvirtinamose plėtros programose, kuriomis įgyvendinamos LR teritorijos bendrajame plane nustatytos regioninio vystymo nuostatos; 3) Regionų plėtros planuose.

Pagal LR RPJ nacionalinę regioninę politiką formuoja ir įgyvendina Nacionalinė regioninė plėtros taryba (kollegiali LR Vyriausybės ir LR Vidaus reikalų ministerijos institucija), kaip patariamoji

⁵ Priimtas LR Seimo 2000 m. liepos 20 d. Nr. VIII-1889 (suvestinė redakcija nuo (2020-09-01))

institucija, ir Regionų plėtros tarybos (apskričių savivaldybių įsteigti juridiniai asmenys), kaip įgyvendinančios institucijos. Panevėžio regiono plėtros taryba įsteigta 2020 m. lapkričio 15 d.

Regionų plėtros programą – LR Vidaus reikalų ministerija, o Panevėžio regiono plėtros planą – naujai įsteigta Panevėžio regiono plėtros tarybos administracija planuoja parengti per 2021 m.

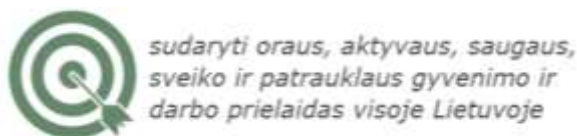
Šiuo metu galioja **Panevėžio regiono 2014–2020 metų plėtros planas**⁶, kurio priemonės dar bus įgyvendinamos iki 2023 m.

Lietuvos regioninės politikos „Baltoji knyga“ (toliau – Baltoji knyga)⁷ parengta siekiant suderinti nacionalinės valdžios ir vietos savivaldos institucijų bei socialinių ir ekonominių partnerių teritorinės sanglaudos vizijas ir veiksmus joms pasiekti, nubrėžti ilgalaikę regioninės plėtros perspektyvą, kuri tęstųsi bent keletą politinių ciklų ir būtų suderinta su ES ilgametėmis finansinėmis perspektyvomis.

Baltojoje knygoje yra įvardinti du svarbiausi valstybės iššūkiai:

I	Iššūkis	Geografiškai subalansuotas darnus ir tvarus ekonomikos augimas
II	Iššūkis	Kokybiškos gyvenimo sąlygos visoje Lietuvoje

Šiuos iššūkius gali padėti spręsti veiksminga regioninė politika, kurios pagrindinis tikslas apibrėžtas Baltojoje knygoje:

Tiksliui pasiekti iškelti keturi uždaviniai. Viename jų teigiama, kad esamos 10 apskričių yra būtinos, siekiant tolygaus visų šalies gyventojų užimtumo ir per protingą laiką pasiekiamų paslaugų, tačiau apskričių ribos negali sudaryti kliūčių greitos ir sėkmingos regionų plėtros ir bendradarbiavimo iniciatyvoms. Veiksmo įgyvendinimui skirta

priemonė – „Regioninių centrų rangavimas būtinas siekiant modeliuoti veiksmingą ekonominę plėtrą ir užtikrinti kokybiškų viešųjų paslaugų pasiekiamumą per protingą laiką“.

Lietuvos regioninės politikos Baltojoje knygoje numatyta, kad geografiškai subalansuotam, darniam ir tvariam ekonomikos augimui pasiekti kiekvienas Lietuvos regionas turi pasirinkti stipriausias ir perspektyviausias savo ekonominės specializacijos kryptis. To tikslas – paskatinti regionus kryptingai išnaudoti specifinius kiekvieno iš jų resursus, taip didinant regionų patrauklumą ir skatinant ekonomines iniciatyvas.

Pagal Baltąją knygą LR Vyriausybė parengė regioninės politikos prioritetus ir Veiksmų planą.

Nacionaliniu regioninės politikos prioritetu iki 2030 metų projektu⁸, kuriame suformuoti 3 prioritetai (žr. 1.15. paveikslą), siekiama šalies regionuose sudaryti oraus, aktyvaus, saugaus, sveiko ir patrauklaus gyvenimo ir darbo prielaidas.

1.15. pav. Nacionalinės regioninės politikos prioritetų iki 2030 metų projektas

Šaltinis: sudaryta autorių pagal Nacionalinės regioninės politikos iki 2030 metų projektą

Nacionalinės regioninės politikos prioritetų iki 2030 metų projekte pateikiamos Panevėžio regiono plėtros taryboje patvirtintos⁹ ir šiuo metu su LR VRM derinamos Panevėžio regiono specializacijos kryptys (žr. 1.16. paveikslą). Panevėžio regioną sudaro Panevėžio miestas ir Biržų, Kupiškio, Pasvalio, Rokiškio bei Panevėžio rajonai. Tai lėmė gana ilgą specializacijų sąrašą,

⁶ Patvirtintas 2015 m. gruodžio 15 d. Panevėžio regiono plėtros tarybos nutarimu Nr. 51/4S-23 (aktuali redakcija nuo 2020-12-31)

⁷ Patvirtinta 2017 m. gruodžio 15 d. Nacionalinės regioninės plėtros tarybos.

⁸ Patvirtintos 2017 m. gruodžio 7 d. Panevėžio regiono plėtros tarybos posėdyje.

⁹ Pritarta 2019 m. kovo 28 d. Nacionalinės regioninės plėtros tarybos posėdyje.

kadangi norėta atsižvelgti į kiekvienos regiono savivaldybės specifiką ir poreikius. Toks platus pasirinktų specializacijų spektras gali sudaryti keblumų regionui siekiant bendromis jėgomis įgyvendinti vieningą regioninę plėtrą. Kita vertus, tai suteikia platesnes galimybes plėtrai ir vystymuisi bei reprezentuoja aukštas regiono ambicijas.

1.16. pav. Panevėžio regiono specializacijos kryptys

Šaltinis: sudaryta autorių pagal www.lietuvosregionai.lt

2014–2020 metų ES paramos įgyvendinimo laikotarpiu visi regionai Lietuvoje rengė Integruotas teritorijų vystymo programas, apimančias tikslines bei susietas teritorijas. **Panevėžio regiono integruota teritorijų vystymo programa**¹⁰ apėmė šias tikslines teritorijas: Biržų miestą, Kupiškio miestą, Pasvalio miestą, Rokiškio miestą kartu su 10 susietų teritorijų. Šios programos rėmuose iki 2023 m. tikslinėse bei susietose teritorijose įgyvendinami įvairūs projektai.

Biržų rajono savivaldybė iki 2020 m. pabaigos vadovavosi **Biržų rajono savivaldybės teritorijos bendruoju planu**¹¹ (toliau – BRSTBP). Šiuo metu yra

rengiamas naujas Biržų rajono savivaldybės teritorijos bendrasis planas (vykdomas baigiamasis etapas). BRSTBP koncepcijos projekte numatyti regioninio (Biržų miestas) ir savivaldybės lygmens urbanistiniai centrai (žr. 1.17 paveikslą).

1.17. pav. Urbanistinių centrų struktūra Biržų r. sav. pagal BRSTBP koncepcijos projektą

Šaltinis: sudaryta autorių pagal BRSTBP koncepciją

Savivaldybės lygmens urbanistiniai centrai skirstomi į pagrindinius (Vabalninko miestas) bei vietinius. Vietiniai urbanistiniai centrai gali būti sudaryti miestelio pagrindu (išskirti Nemunėlio Radviliškio, Pabiržės bei Papilės mstl.) ir kaimo gyvenamosios vietovės pagrindu (išskirti Parovėjos k. ir Pačeriaukštės I k.).

BRSTBP koncepcijos projekte išskiriamos ir gyvenamosios vietovės, kuriose galimas rekreacinių paslaugų vystymo potencialas, įvardinamos rekreaciniais centrais – Biržų, Vabalninko miestai, Nemunėlio Radviliškio, Papilio miesteliai, Pučiakalnės, Kvetkų kaimai. BRSTBP koncepcijos projekte išskiriama perspektyvinė Likėnų kurortinė teritorija. Taip pat numatoma, kad apjungus Likėnų kurortinės teritorijos ir Biržų miesto rekreacinį bei turizmo potencialą, galima pozicionuoti šias teritorijas regioninio lygmens rekreaciniu centru.

BRSTBP koncepcijos projekte bendrųjų sprendinių formavimo stadijoje išskirtos:

- ✓ *neurbanizuojamos teritorijos*, kurioms priskirtinos miškai ir miškingos teritorijos, vandenys, žemės ūkio veiklai

¹⁰ Patvirtinta 2015 m. rugsėjo 10 d. LR Vidaus reikalų ministro įsakymu Nr. 1V-714 (aktuali redakcija nuo 2020-11-14)

¹¹ Patvirtintas 2008 m. birželio 30 d. Biržų rajono savivaldybės tarybos sprendimu Nr. T-156.

naudojamos teritorijos ir kitos kompaktiškai neužstatytos ar neužstatomos teritorijos;

- ✓ *urbanizuotos ir urbanizuojamos teritorijos*, apimančios kompaktiškai pastatais užstatytas ir numatomas užstatyti teritorijas su inžinerinių komunikacijų koridoriais ir neužstatytais bendrai naudoti pritaikytais želdynais, viešosiomis erdvėmis ir valstybiniais miškais miestuose.

Urbanizuotos ir urbanizuojamos teritorijos, įvertinus demografines tendencijas ir veiklos galimybes, skaidomos į pirmo (jose savivaldybė teikia prioritetą vystyti socialinę bei inžinerinę infrastruktūrą) ir antro (numatytos urbanizuoti, bet neturi didelio potencialo augimui) prioriteto teritorijas.

Biržų rajono savivaldybė yra pasirengusi Biržų miesto ir Vabalninko miesto bendruosius planus.

Biržų miesto teritorijos bendrajame plane¹²

Biržų miestas priskirtas antro lygmens (regioninio centro C kategorijai), kuris neatlieka regioninės administracinės funkcijos. Svarbiausios Biržų miesto teritorijos vystymo kryptys bei funkcijos:

- ✓ urbanistinės struktūros plėtra ir vystymas;
- ✓ teritorijų pramonės ir sandėliavimo, komercijos veiklai ir plėtrai rezervavimas, jų inžinerinės infrastruktūros užtikrinimas ir tobulinimas;
- ✓ teritorijų būsto, tame tarpe socialinio, plėtrai rezervavimas ir inžinerinės infrastruktūros parengimas;
- ✓ urbanizuotų teritorijų viešųjų erdvių ir rekreacinių funkcijų bei teritorijų plėtra;
- ✓ visuomeninės paskirties, švietimo, sveikatos, kultūros ir socialinės infrastruktūros vystymas;
- ✓ susisiekimo ir ryšių užtikrinimas vystant subalansuotą urbanistinių jungčių funkcionavimą;

- ✓ lokalinių, seniūnijų centrų plėtos rėmimas didinant administracinius gebėjimus ir sudarant palankias sąlygas teikiamų funkcijų administravimui;
- ✓ pagrindinių rajono specifinių gamtinių resursų tikslingas racionalus panaudojimas vystant gyvenamųjų vietovių ir rekreacinių teritorijų plėtrą;
- ✓ kaimo gyvenamųjų vietovių integravimas į rekreacinę veiklą ir atitinkamos infrastruktūros plėtojimas.

Šiuo metu yra pradėtos naujo Biržų miesto teritorijos bendrojo plano rengimo procedūros.

2020 m. parengtas naujas **Vabalninko miesto teritorijos bendrasis planas**¹³, kuriame nurodyta, jog Vabalninko miesto teritorija patenka į Vidurio Pabaltijo žemumų ruožą, Šiaurės Lietuvos (Žiemgalos) žemumos sritį, Mūšos mažai miškingą agrarinę lygumą. Miesto teritorijoje vyraujančią teritoriją užima antropogeninis urbanizuotas kraštovaizdis bei agrarinis upėtas urbanizuotas kraštovaizdis.

Vabalninko miesto teritorijos bendrajame plane numatytos vystyti šios prioritetinės plėtos teritorijos: miesto centro teritorija, pramoninės ir sandėliavimo teritorijos miesto pietinėje pusėje bei J. Naujalio g. ašis aplink, kurioje planuojami nauji gyvenamieji kvartalai. Šios teritorijos jungiasi tarpusavyje sudarydamos pagrindą koncentruotoms investicijoms į nedidelę vientisą darbo vietų, aptarnavimo ir gyvenamąją zoną. Taip pat, kaip prioritetinės teritorijos numatyti vystyti seniūnijai svarbūs inžinerinės infrastruktūros objektai, naujai plėtojami specializuotų kompleksų objektai, prioritetinės želdynų tvarkymo teritorijos.

Šiuo metu galiojantys aktualūs Biržų r. sav. teritorijų planavimo dokumentai, kuriais vadovaujantis arba į kuriuos atsižvelgiant bus rengiamas naujas Biržų rajono savivaldybės strateginis plėtos planas:

- ✓ *Biržų rajono savivaldybės teritorijos vietinės reikšmės viešųjų kelių tinklo išdėstymo žemėtvarkos schemos keitimas*¹⁴;

¹² Patvirtintas 2014 m. birželio 26 d. Biržų rajono savivaldybės tarybos sprendimu Nr. T-127.

¹³ Patvirtintas 2020 m. vasario 28 d. Biržų rajono savivaldybės tarybos sprendimu Nr. T-57.

¹⁴ Patvirtinta 2018 m. lapkričio 29 d. Biržų rajono savivaldybės tarybos sprendimu Nr. T-238

- ✓ *Biržų miesto paviršinių (lietaus) nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros specialusis planas*¹⁵;
- ✓ *Biržų rajono savivaldybės šilumos ūkio specialusis plano keitimas (atnaujinimas)*¹⁶.

Šiuo metu BRS yra pradėjusi rengti *Biržų rajono savivaldybės teritorijos vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros planą bei Gyvenamosios vietovės, kuriai siekiama Likėnų kurortinės teritorijos statuso, bendrąjį planą*. Taip pat BRS planuoja rengti *Biržų rajono savivaldybės atsinaujinančių išteklių energijos naudojimo plėtros veiksmų planą 2021–2030 m., Biržų rajono savivaldybės bendrojo ugdymo mokyklų tinklo pertvarkos 2021–2025 metų bendrąjį planą*.

Biržų rajono savivaldybė iki 2020 m. pabaigos vadovavosi **Biržų rajono savivaldybės plėtros 2016–2020 m. strateginiu planu**¹⁷, kurio įgyvendinimo eigos ir rezultatų analizė bus pateikta kitame dokumente.

Šiuo metu Biržų rajono savivaldybė vadovaujasi **Biržų rajono savivaldybės 2020–2022 metų strateginio veiklos planu**, kuriame suformuotos 6 programos (žr. 1.18. paveikslą).

1	UGDYMO KOKYBĖS IR MOKYMOSI APLINKOS UŽTIKRINIMO PROGRAMA
2	SOCIALINĖS PARAMOS IR SVEIKATOS APSAUGOS PASLAUGŲ KOKYBĖS IR PRIEINAMUMO GERINIMO PROGRAMA
3	KULTŪROS IR TURIZMO, SPORTO, JAUNIMO IR BENDRUOMENIŲ VEIKLOS AKTYVINIMO PROGRAMA
4	SAVIVALDYBĖS PAGRINDINIŲ FUNKCIJŲ VYKDYMO PROGRAMA
5	APLINKOS APSAUGOS, VERSLO RĖMIMO IR ŽEMĖS ŪKIO PLĖTROS PROGRAMA
6	INFRASTRUKTŪROS OBJEKTŲ PLĖTROS BEI PRIEŽIŪROS IR TERITORIJŲ PLANAVIMO PROGRAMA

1.18. pav. Biržų rajono savivaldybės 2020–2022 metų strateginio veiklos plano programos

Šaltinis: *Biržų rajono savivaldybės administracija*

Biržų rajono savivaldybės teritorijoje veikia dvi vietos veiklos grupės (toliau – VVG), jų parengtos strategijos ir įgyvendinami projektai taip pat yra aktualūs Biržų rajono savivaldybei.

Biržų rajono VVG, kurios atstovaujama teritorija – Biržų rajono savivaldybės teritorija, išskyrus Biržų miestą, yra parengusi **Biržų rajono kaimo vietovių vietos plėtros strategiją 2015–2023 m.**¹⁸. Strategijoje nurodyta, kad laikotarpiu iki 2023 m. dar aktualios 8 priemonės.

Biržų miesto VVG, kurios atstovaujama teritorija – Biržų miestas, yra parengusi **Biržų miesto plėtros strategiją 2016–2020 m.**¹⁹ Strategijoje nurodyta, kad laikotarpiu iki 2023 m. dar aktualūs 8 veiksmai.

¹⁵ Patvirtinta 2018 m. rugsėjo 27 d. Biržų rajono savivaldybės tarybos sprendimu Nr. T-189

¹⁶ Patvirtinta 2018 m. kovo 29 d. Biržų rajono savivaldybės tarybos sprendimu Nr. T-35

¹⁷ Patvirtintas 2015 m. birželio 30 d. Biržų rajono savivaldybės tarybos sprendimu Nr. T-131.

¹⁸ Aktuali redakcija nuo 2020-03-10

¹⁹ Patvirtinta 2018 m. gruodžio 18 d. Biržų miesto vietos veiklos grupės visuotinio narių susirinkimo protokolu Nr.181218/2

1 priedas. Savivaldybės strateginio plėtros plano vieta strateginio planavimo dokumentų sistemoje

